

Luua Metsanduskool
Artiklid ja uurimused
11

Luua 2012

Luu Metsanduskool. Artiklid ja uurimused 11

Koostaja ja vastutav toimetaja Veiko Belials

© Luu Metsanduskool ja autorid, 2012

ISSN 1406-8842

SISUKORD

Eessõna	4
Nudi- ja vormipuud: kujundamine ja majandamine	5
Tulbastamise mõjust remmelgate näitel.....	11
Antsla linna Siksälä pargi dendroloogiline hindamine ja hoolduskava väljatöötamine.....	16
Viimsi mõisa pargi hooldussoovitused	23
Levinumad istutusvead Tallinna Koorti tänava näitel.....	28
Lumetõrjesoola kahjustused Rakvere linna tänavate puudel	34
Vineeripaku enamlevinud rikete analüüs UPM-Kymmene Otepää AS vineeritehase näitel	40
Kompetentsipõhine hindamine ja selle meetodid	44
Luu metsanduskoolis 2012. aastal kaitstud lõputööd.....	50
Luu metsanduskooli õpetajate publikatsioonid 2011	52
Uusi raamatuid	54
Autorid	57

EESSÕNA

Seekordne artiklite ja uurimuste kogumik võiks kanda tinglikult nime „Arboristi eri” – nii suur on selle valdkonna kirjatööde osakaal. Rõõm on tõdeda, et Luua metsanduskooli vaev asjatundlike puuhooldajate koolitamisel hakkab vilja kandma. On tekkimas oma koolkond, lõputööd lähevad aasta-aastalt sisukamaks, õppijad aina entusiastlikumaks.

Selleks et õppijate ootusi täita, peab ka kool ise arenema. Viimase aasta märksõnad on praktikate edendamine, kompetentside hindamine ja vajalike väljundite saavutamine. Seda temaatikat käsitleb artikkel STARR-metoodikast ja 360° hindamisest.

Et tavapärane metsandus väga unarusse ei jääks, leiab kogumikust ka artikli, mis aitab meelde tuletada, et kõik algab inimesest – rõhuv osa spoonipaku riketest on seotud langetaja-laasija tehtud vigadega.

Veiko Belials
koostaja ja toimetaja

NUDI- JA VORMIPUUD: KUJUNDAMINE JA MAJANDAMINE

Liina Jürisoo

2011. aastal kaitstud arboristi lõputöö põhjal

Nudilõikus tähendab puu järjekindlat tagasilõikamist, et kindlustada hulga tugevate külgvõrsete kasvu (Aianduse..., 2010). Selline meetod hoiab puid ja põõsaid kompaktsamana, kui nad loomulikult oleksid.

Nudilõikust kasutatakse järgmistel põhjustel:

- hoidmaks ära puude ja põõsaste kasvamist suuremaks, kui soovitud;
- puudest tekkivate varjude lühendamiseks;
- elektriliinide ja tänavavalgustuse tõttu;
- puu kõrguskasvu tuleb tagasi hoida, sest mulla kogus on piiratud.

Eestis saab nudipuid vormida järgmiste perekondade liikidest:

- saar (*Fraxinus*)
- pärn (*Tilia*)
- jalakas (*Ulmus*)
- leeder (*Sambucus*)
- tamm (*Quercus*)
- saarvaher (*Acer negundo*) ja selle sordid
- harilik hobukastan (*Aesculus hippocastanum*)
- remmelgad (*Salix* spp)

Vabakujulise nudipuu saamiseks lõigatakse noore puu tüvepikendus varakevadel tagasi sellelt kõrguselt, kui suurt puud soovitakse. See ergutab põhiokste kiiremat kasvu. Pääri aasta pärast lõigatakse põhioksad tagasi sellelt kauguselt, kui laia võra soovitakse. Esimesel korral kärbitakse oksid, mis pole jämedamad kui 5 cm. Lõikekohtade juurde ilmuvad suvel võrsed, mida kärbitakse aasta-kahe pärast, jättes neist 1–3-sentimeetrised tüükad. Teise järgu külgoksad eemaldatakse täielikult. Põhioksad jäetakse võrresse võimalikult korrapäraselt, vajadusel neid painutades (Järve ja Eskla, 2009). Puu reageerib nudilõikusele haavakoe kasvatamisega lõikekohtadele, mille tõttu vananevatest okstest kasvavad välja elujõulised noored võrsed. Sellise lõikuse puhul on puu bioloogiline kaitsevõime veel väga suur ja elavad rakud kasvatavad kiiresti haavad kinni, samuti on